

In t kort

Voortgangsrapportage 2025-II

Gemeente Groningen

Voortgangsrapportage 2025-II

Inleiding

In deze tweede voortgangsrapportage van de Gemeente Groningen informeren wij u over de voortgang van het beleid en geven we een prognose van het resultaat over 2025.

We rapporteren zowel op gemeenteniveau als op (deel)programmaniveau.

Leeswijzer

U ziet de verschillende onderwerpen die aan de orde komen links in beeld. Door op een onderwerp te 'klikken' navigeert u door de rapportage.

Tot slot kunt u navigeren naar de volledige Voortgangsrapportage 2025-II.

Door op de knop te klikken wordt u verwezen naar het betreffende programma op de website.

Hoofdpijnen prognose resultaat

Deze tweede voortgangsrapportage in 2025 is omgeven door grote onzekerheden. De schaarste aan gekwalificeerd personeel, de toenemende kosten in de markt en het gebrek aan benodigde middelen vormen hierbij aanzienlijke belemmeringen. De discussie met het Rijk over de gemeentelijke financiën op langere termijn draagt bij aan de toenemende financiële onzekerheid.

Verwacht resultaat 2025

Wij verwachten een plus van 52,2 miljoen euro netto resultaat, op een begroting van 1,4 miljard euro. Onze ambities zijn stevig, maar we merken dat factoren van buitenaf steeds meer druk leggen op de uitvoer van onze plannen. De beschikbaarheid van vakmensen, oplopende kosten in de markt en tekorten aan benodigde middelen vormen hierin duidelijke belemmeringen. Dit zorgt voor vertragingen in onze regionale projecten met als gevolg dat een deel van de beschikbare budgetten niet volledig wordt benut. Om tot een meer realistische en toekomstbestendige begroting te komen, blijven we jaarlijks werken aan het door ontwikkelen van onze begrotingsmethodiek. Dit doen we onder andere door het structureel volgen van economische en maatschappelijke ontwikkelingen, het actualiseren van onze financiële risicoanalyses en het periodiek herijken van uitgangspunten en ramingen.

Ook zien we op dit moment een aantal onderdelen waar we nadelen verwachten, waaronder de bouwleges en de nog steeds hogere structurele lasten voor Jeugdhulp.

De resultaten uit samenwerkingsverbanden en meerjarige projecten worden verrekend met de daartoe bestemde reserves. Om die reden zijn deze resultaten niet opgenomen in de prognose in deze voortgangsrapportage.

De verbetering in onze financiële prognosecapaciteit stelt ons in staat om in een vroeg stadium inzicht te verkrijgen in het verwachte resultaat, waardoor tijdige en verantwoorde bijsturingsmaatregelen binnen het lopende begrotingsjaar kunnen worden getroffen. We doen daarom net als vorig jaar een voorstel om een deel van de nu voorspelde plus toe te voegen aan onze reserves als "spaarpot" voor de komende financieel moeilijkere jaren.

Grootste afwijkingen

Het resultaat na aftrek van de met uw raad afgesproken toegestane bestemmingen en de middelen die beschikbaar worden gesteld voor de begroting 2027, wordt ingeschat op een plus van 31,6 miljoen euro. De grootste oorzaken van het voordelige resultaat zijn de resultaten op parkeren, treasury en de BUIG.

Bij parkeren ontstaat een plus van 8,5 miljoen euro door een hogere omzet bij belparkeren en (dag)vergunningen en de opbrengsten in parkeergarages. Ook de vertraging in het realiseren van de fietsstalling aan het station speelt hierin een rol. Op treasury wordt een plus van 8,2 miljoen euro verwacht wat voornamelijk komt doordat de financieringsbehoefte en de daarbij behorende rentelasten aanzienlijk lager zijn dan ten tijde van het opstellen van de begroting. Bij de BUIG wordt een plus van 4,7 miljoen euro verwacht als gevolg van het lager uitvallen van de bijstand uitgaven, het bijstellen van het macrobudget en het aandeel van Groningen in het landelijk macrobudget.

Naast de voordelen zien we nog enkele grote nadelen. Bij de jeugdzorg verwachten we een nadelige afwijking van 3,4 miljoen euro, op de bouwleges een nadeel van 2 miljoen euro en we verwachten een nadeel op studietoelage van 1,5 miljoen euro.

We constateren dat de resultaten op treasury en bouwleges lastig voorspelbaar zijn. Om beter inzicht te verkrijgen en waar nodig tijdig te kunnen bijsturen, gaan we de komende periode een nadere analyse uitvoeren zodat we hier meer grip op krijgen.

Structurele afwijkingen en afwijkingen in relatie tot de begroting 2026

De begroting voor de komende jaren wordt beïnvloed door een aantal grote afwijkingen, waaronder de jeugdzorg, het parkeerbedrijf, de BUIG en de studietoelagen. De structurele afwijkingen die in de VGR naar voren komen zijn betrokken bij het opstellen van de begroting 2026. We houden daarmee onze financiële en beleidsmatige resultaten nauwlettend in de gaten en grijpen tijdig in als er structurele afwijkingen ten opzichte van de begrotingskaders optreden. Met gerichte maatregelen zorgen we voor bijsturing en behouden we zo de balans, waarmee we stabiliteit waarborgen en onze doelen realistisch en haalbaar houden binnen de actuele situatie.

Financiële situatie op langere termijn

De prognose van het resultaat over 2025 geeft, net als de jaarrekening 2024, geen volledig representatief beeld van de structurele financiële situatie van de gemeente voor de komende jaren. In de Voorjaarsbrief 2026 hebben we aangegeven dat we streven naar een sluitende begroting voor 2026, 2027 en bij voorkeur ook voor 2028. Vanaf 2029 ontstaat echter een structureel tekort in de gemeentebegroting.

Deze tekorten worden voornamelijk veroorzaakt door landelijke bezuinigingen op het gemeentefonds. Tegelijkertijd nemen de gemeentelijke opgaven toe, waardoor de financiële druk verder toeneemt. Daar komt bij dat het Rijk gemeenten steeds vaker nieuwe wettelijke taken oplegt, zonder hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar te stellen. Een duidelijk voorbeeld hiervan is de jeugdzorg.

Samenvatting prognose resultaat 2025

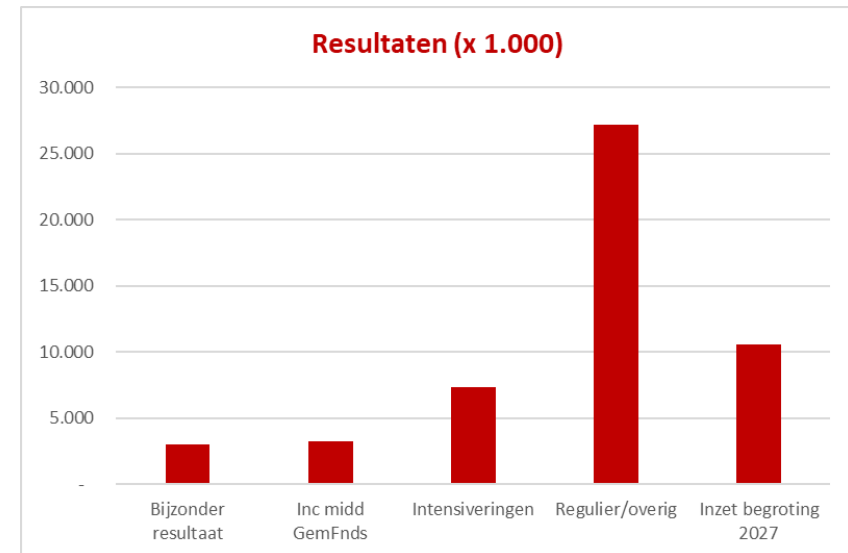
De prognose van het resultaat voor *resultaatbestemming* laat een plus zien van 52,6 miljoen euro ten opzichte van de begroting.

Resultaat categorieën

In de tabel hieronder ziet u het resultaat onderverdeeld in een achttal resultaat categorieën. Per categorie gelden regels voor de besteedbaarheid hiervan. Dit is vastgelegd in het kader voor resultaatbepaling en resultaat bestemming.

Resultaatcategorie (bedragen x 1.000 euro)	Verwacht resultaat
Bijzonder resultaat	3.046
Hervormingen	-
Inc midd GemFnds	4.076
Intensiveringen	7.350
Meerjarig project	-
Regulier/overig	27.144
Samenwerkingsverbanden	-
Inzet begroting 2027	10.600
Totaal resultaat	52.216

Een andere dwarsdoorsnede van het resultaat zijn de resultaten per programma. Op de pagina [Prognose resultaat per \(deel\)programma](#) ziet u een nadere uitsplitsing hiervan met daarbij een toelichting op de belangrijkste resultaten die we nu voorzien.

Beïnvloedbaarheid verwachte resultaat

Het verwachte resultaat van 52,2 miljoen euro bestaat voor een deel uit resultaten die niet (direct) beïnvloedbaar zijn, waaronder resultaten op het gemeentefonds van 1,5 miljoen euro. Daarnaast is het resultaat op BUIG van 4,7 miljoen euro niet beïnvloedbaar door ons. Als gemeente kunnen wij hier geen invloed op uitoefenen doordat het landelijk beschikbare budget hoger is dan de te verwachte uitgaven.

Besteedbaar resultaat

Zoals u in de ‘Samenvatting prognose resultaat 2025’ hebt kunnen lezen, wordt het resultaat onderverdeeld in een vijftal resultaat categorieën. Per categorie gelden regels voor de besteedbaarheid hiervan. Dit is vastgelegd in [het kader voor resultaatbepaling en resultaatbestemming](#).

Voor de categorieën samenwerkingsverbanden, incidentiele middelen gemeente fonds, meerjarige projecten en bijzondere resultaten blijven de resultaten binnen deze categorieën voor het oorspronkelijke doel. De resultaten van de meerjarige projecten worden geboekt in de Algemene Bestemmingsreserve. En de resultaten op samenwerkingsverbanden worden verrekend met de reserve budgetoverheveling. Voor de incidentele middelen gemeentefonds en de bijzondere resultaten, deze worden bij de jaarrekening overgeheveld naar het volgende jaar of verrekend met reserves, mits goed onderbouwd. Reguliere resultaten vallen vrij ten gunste of ten nadele van de algemene middelen. Vanaf 2025 hebben intensiveringen een bestedingstermijn van 2 jaar. Het restant van de in 2025 beschikbaar gestelde intensiveringsmiddelen blijft beschikbaar voor inzet in 2026.

Hieronder ziet u op basis van de resultaatcategorieën welke resultaten wel en niet vrij besteedbaar zijn.

Resultaatcategorie (bedragen x 1.000 euro)	Verwacht resultaat	Besteedbaar	Niet besteedbaar
Bijzonder resultaat	3.046	-	3.046
Hervormingen	-	-	-
Inc midd GemFnds	4.076	-	4.076
Intensiveringen	7.350	4.500	2.850
Meerjarig project	-	-	-
Regulier/overig	27.144	27.144	-
Samenwerkingsverbanden	-	-	-
Inzet begroting 2027	10.600	-	10.600
Totaal resultaat	52.216	31.644	20.572

Om u een compleet beeld te geven welke bedragen er voor de meerjarige projecten in de Algemene Bestemmingsreserve worden geboekt, ziet u hieronder een tabel met de resultaten.

Meerjarig project	Verwacht resultaat
Actieplan Huiselijk geweld	535
Meerjarenproject SBR	43
Meerjarig project preventie en transformatie jeugdzorg	800
Migratie E-suite	2.689
Project AfvalBOR24	125
Slavernij herdenkingmonument	400
Vervanging Dafinci	-16
Wet open overheid	457
Totaal resultaat	5.033

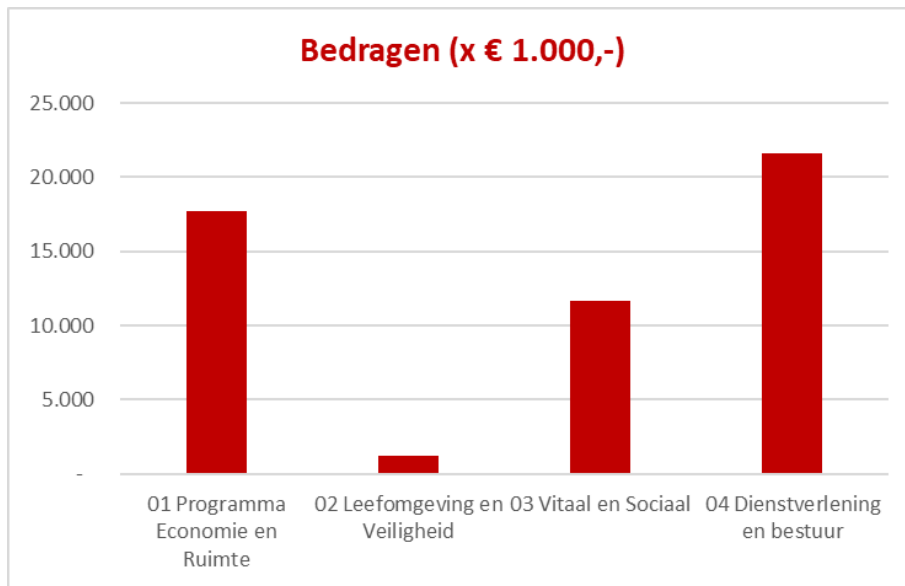
Daarnaast ziet u hieronder voor de categorie samenwerkingsverbanden, welke we bij de jaarrekening willen toevoegen aan de reserve budgetoverheveling.

Samenwerkingsverbanden	Verwacht resultaat
Maatschappelijk Opvang	2.639
Akkoord van Groningen	300
Veiligheidshuis	229
Totaal resultaat	3.168

Prognose resultaat per (deel)programma

De grafiek en tabel op deze pagina tonen de prognose van het resultaat per (deel)programma. Een toelichting op de prognose per deelprogramma is opgenomen in de volledige VGR op de [website](#).

Een verkorte toelichting vind u bij de deelprogramma's:

01. Economie en Ruimte

03. Vitaal en Sociaal

02. Leefomgeving en Veiligheid

04. Dienstverlening en ondersteuning organisatie

Programma (bedragen x € 1.000)	prognose resultaat
01 Programma Economie en Ruimte	17.694
01.1 Economie en werkgelegenheid	1.865
01.2 Mobiliteit	9.304
01.3 Wonen	6.525
02 Leefomgeving en Veiligheid	1.256
02.1 Kwaliteit van de leefomgeving	-632
02.2 Veiligheid	1.888
03 Vitaal en Sociaal	11.689
03.1 Werk en inkomen	9.009
03.2 Onderwijs	146
03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	1.951
03.4 Sport en bewegen	699
03.5 Cultuur	-116
04 Dienstverlening en bestuur	21.577
04.1 Dienstverlening	507
04.2 College, raad, wijkvernieuwing	3.448
04.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien	13.104
04.4 Overhead en ondersteuning organisatie	4.518
Eindtotaal	52.216

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Op de website van de VGRII vindt u de volledige [voortgangstekst voor Programma 1](#). In de onderstaande tekst gaan we per deelprogramma in op de highlights.

Economie en werkgelegenheid

De economische groei in Nederland blijft in 2025 beperkt (0,1% in Q2), mede door geopolitieke spanningen en onzekerheden op wereldmarkten. De groei komt vooral door hogere koopkracht en overheidsuitgaven. Netcongestie blijft een groot probleem, maar er wordt gewerkt aan netversterking. De gemeente Groningen zet in op versterking van de vrijetijdseconomie samen met ondernemers, cultuursector en Marketing Groningen. Doel is Groningen te profileren als aantrekkelijke bestemming met divers aanbod, gespreide drukte en versterkt culturaanbod. Ook is het vestigingskader voor bedrijven vastgesteld, waarmee ondernemers vanaf 2026 zelf online kunnen toetsen of ze binnen de kaders passen. De regio Groningen-Assen onderzoekt de werkgelegenheidsimpact van de woningbouwopgave. Op bedrijventerrein Euvelgunne loopt een circulair koplopersproject met hergebruik van reststromen. Daarnaast werkt ontwikkelaar MWPO aan een nieuwe visie voor het gebied De Halm.

Mobiliteit

Op 13 september 2025 werd de afronding van het project Aanpak Ring Zuid gevierd met het Openingsfestival Zuiderplantsoen. De nieuwe Zuidelijke Ringweg en het ongelijkvloerse Julianaplein verbeteren de bereikbaarheid, doorstroming, leefbaarheid en veiligheid in de regio. Bijna de gehele ringweg is nu ongelijkvloers. Voor dat deel zijn in het voorjaar grote stappen gezet.

Ook het Hoofdstation is vernieuwd. Tijdens een 64-daagse buitendienststelling zijn tunnels en sporen aangepast, waardoor regionale treinen nu doorrijden zonder eindstation in Groningen.

In het kader van de Mobiliteitsvisie zijn plannen voor beter openbaar vervoer en duurzame mobiliteit in gang gezet. Voorbeelden zijn de invoering van 30 km/uur-zones, nieuwe fietsvoorzieningen en de invoering van een zero emissiezone in de binnenstad vanaf 1 april 2025.

Tot slot wordt gewerkt aan een wetswijziging om de overlast van fatbikes aan te pakken.

Wonen

De woningmarkt in Groningen blijft onder druk door hoge bouwkosten en personeelstekorten, waardoor woningbouw achterloopt.

De gemeente richt zich op voldoende woningen, leefbare wijken, ouderenhuisvesting met zorg, studentenhuusvesting en het tegengaan van ongewenst verhuurgedrag. Er wordt gewerkt aan duurzaam en circulair bouwen als nieuwe norm. De gemeente zet in op voldoende woningen in diverse segmenten én op een goede leefomgeving in wijken en dorpen zoals Glimmen, Noorderlaren en Thesinge.

Er is speciale aandacht voor ouderen, kwetsbare bewoners en hun behoefte aan passende woonzorg, in samenwerking met corporaties en zorginstellingen. Studenten en internationale jongeren blijven eveneens een belangrijke doelgroep. Tegelijkertijd wordt ongewenst verhuurgedrag aangepakt en huurprijsbescherming versterkt, met toezicht op het gebruik van bestaande woningen. Duurzaamheid krijgt een centrale rol: de gemeente werkt aan beleid om biobased, circulair en netbewust bouwen tot de standaard te maken. Tot slot wordt gewerkt aan een nieuwe visie op volkshuisvesting.

Netcongestie

Binnen de gemeente is een taskforce Netcongestie opgericht. Deze taskforce inventariseert welke problemen nu op ons afkomen en of en hoe inwoners en bedrijven het beste kunnen inspelen op de situatie. De gemeente overlegt hierover met Enexis.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	prognose resultaat
01 Programma Economie en Ruimte	17.694
01.1 Economie en werkgelegenheid	1.865
01.2 Mobiliteit	9.304
01.3 Wonen	6.525

Programma 1 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 17,6 miljoen. Het positieve resultaat komt (vooral) door:

- Stadshavens (V € 1,0 miljoen). De gebiedsontwikkeling van de Stadshavens bevindt zich nog in de opstartfase. Vandaar dat wij dit jaar lagere kapitaallasten verwachten dan begroot. Conform het [raadsbesluit over de samenwerkingsovereenkomst Stadshavens](#) wordt deze incidentele vrijval toegevoegd aan de reserve SIF.
- Suikerzijde (V € 1,0 miljoen). Op 21 december 2022 heeft de raad de gebiedsbegroting De Suikerzijde vastgesteld. Gedurende de exploitatieperiode van de gebiedsbegroting kan incidenteel vrijval van financiële middelen plaatsvinden. Deze incidentele vrijval wordt conform dit raadsbesluit gestort in de beklemd reserve Suikerzijde, door inhaalafschrijvingen vanwege activeringen uit eerder jaren valt het verwachte resultaat lager uit.
- Parkeerbedrijf (V € 8,5 miljoen). Enerzijds zien we een omzetstijging uit het belparkeren (€ 1,9 miljoen), deels als gevolg van aanpassingen in het beleid en de op dat vlak behoedzaam opgestelde begroting, de aanpassing in de bezoekersvergunning (€ 0,8 miljoen) en hogere opbrengsten (dag)vergunningen (€ 0,7 miljoen) Maar ook de opbrengsten in parkeergarages zijn hoger dan verwacht (€ 1,7 miljoen). Anderzijds is aan de lastenkant bij het opstellen van de begroting rekening gehouden met een incidenteel positief resultaat van € 2,6 miljoen.
- Bouwleges (N € 2,0 miljoen). Door het ontbreken van ervaringscijfers na invoering Omgevingswet en de aanhoudende lagere opbrengsten 2024, wordt er nu ook een tekort verwacht
- Flexwonen (V € 4,5 miljoen). Het Rijk heeft regelingen opengesteld voor flexwonen en opvang en worden er gesprekken met de corporaties gevoerd. Door realisatie van de woningen in 2026 zullen de middelen niet in 2025 ingezet worden. We komen hierop op een later moment terug bij uw raad.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Op de website van de VGR II vindt u de volledige [voortgangstekst voor Programma 2](#). In de onderstaande tekst gaan we per deelprogramma in op de highlights.

Kwaliteit van de leefomgeving

In 2025 zijn groennormen ontwikkeld om groen en bomen in nieuwe projecten te waarborgen en zo een gezonde, klimaatbestendige stad te bevorderen. Het Bomenplan Groningen wordt begin 2026 gepresenteerd. Daarnaast is een landschapskoers opgesteld om beter om te gaan met klimaatverandering, biodiversiteit en landbouwverduurzaming.

Enexis werkt aan het verzwaren van het energienet met ongeveer 770 nieuwe elektriciteitshuisjes; samen met de gemeente is een handreiking gemaakt om de ruimtelijke kwaliteit hierbij te bewaken. Deze wordt begin 2026 aan de raad gepresenteerd.

Verder loopt onderzoek naar bodem- en luchtkwaliteit, onder andere naar lood en PFAS, met een streven om in 2026 mogelijke risico's te inventariseren en aan te pakken. De gemeente is aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord en werkt aan een uitvoeringsplan luchtkwaliteit dat in het eerste kwartaal van 2026 klaar is.

Beheer openbare ruimte

Begin dit jaar heeft uw raad de [nota Sturen op Waarden IN Groningen \(SWING\)](#) – de nieuwe beheerstrategie voor de openbare ruimte – vastgesteld. Hiermee heeft uw raad de kaders vastgesteld voor een bredere waardengestuurde beheer en onderhoud van de openbare ruimte. We gaan door met het schetsen van duidelijke contouren van de praktische kant van deze visie

Afval en circulariteit

In januari 2025 startte de campagne voor het eerste Groningse burgerberaad afval. Van maart tot juli werken 113 deelnemers samen aan adviezen voor minder afval, die daarna aan uw raad worden voorgelegd. We gaan door met initiatieven die het hergebruik van materialen stimuleren. Zo hebben we op de afvalbrengstations in Groningen en via de mobiele milieustraten inzamelbakken geplaatst voor stichting het Gered Gereedschap, die oud gereedschap een nieuw leven geven. Tevens kijken we gezamenlijk met woningcorporaties hoe we vrijgekomen afval bij sloop, nieuwbouw en verbouw optimaal kunnen hergebruiken. We zijn ook actief op het gebied van circulaire economie. Binnen de kaders van het Europese project Youngspace organiseren we samen met internationale partners en de Textielhub bijeenkomsten waar jongeren en beleidsmakers ideeën en ervaringen uitwisselen.

De ontwikkelingen in de afvalketen vormen echter een uitdaging voor onze ambitie om in 2030 afvalvrij te zijn. De beperkte invloed van gemeenten door de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid, faillissementen van innovatieve bedrijven en nieuwe definities van scheiding en hergebruik zorgen voor stagnatie. Ook blijven de verwachte verbeteringen bij Omrin uit, waardoor hergebruik achterblijft.

Veiligheid

De veiligheid in het gebied de Gele Loper en het uitgaansgebied is uitgebreid onderzocht, resulterend in een Actieplan Veilig Uitgaan dat in Q4 in de gemeenteraad wordt behandeld. Kortetermijnmaatregelen zoals extra inzet van boa's, politie, wijkhub en cameratoezicht zijn al ingevoerd en tonen effect.

Ook is een actieplan voor personen met onbegrepen gedrag ontwikkeld, met regionale samenwerking binnen het programma Grip op Onbegrip, inclusief een consultatiepunt en trainingen voor professionals.

De aanpak van ondermijning is versterkt via een herzien Uitvoeringsprogramma en bewustwordingssessies binnen de organisatie. Daarnaast is ingezet op veilige evenementen, een efficiënt vergunningverleningsproces en betere samenwerking rond handhaving.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	prognose resultaat
02 Leefomgeving en Veiligheid	1.256
02.1 Kwaliteit van de leefomgeving	-632
02.2 Veiligheid	1.888

Programma 2 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 1,2 miljoen .

- Sociale Agenda Ny Begun (V € 600 duizend). Door hogere Rijksbijdragen en een efficiënte inzet van capaciteit is externe inhuur beperkt.
- Precariobelasting (V € 600 duizend). Vanwege een daling in het aantal bouwvergunningen was rekening gehouden met een afname van bouwactiviteiten. Gedurende dit jaar blijkt dat er geen afname is in de opbrengsten uit precariobelasting,

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Op de website van de VGRII vindt u de volledige [voortgangstekst voor Programma 3](#). In de onderstaande tekst gaan we per deelprogramma in op de highlights.

Werk en Inkomen

Het aantal inwoners met een bijstandsuitkering is in de eerste maanden van het jaar gestegen, maar neemt de laatste tijd weer af. Veel bijstandsgerechtigden hebben extra ondersteuning nodig om aan het werk te komen sinds de Participatiewet 2015. Deze inwoners ervaren vaak belemmeringen die eerst moeten worden opgelost voordat zij verder kunnen ontwikkelen richting werk. Door gebiedsgerichte aanpak en gesprekken met inwoners wordt beter inzicht verkregen in hun behoeften, waarna afspraken worden vastgelegd in een ontwikkelplan. De basisbaan biedt bestaanszekerheid aan mensen die niet op de reguliere arbeidsmarkt kunnen deelnemen. Hoewel er momenteel 177 basisbaners actief zijn en 193 geplaatst, wordt de ambitie van 250 banen dit jaar niet gehaald. Daarnaast zet de gemeente zich actief in om armoede te voorkomen en te bestrijden. Via het Uitvoeringsplan Schuldhulpverlening worden inwoners met schulden ondersteund, terwijl ook inkomensondersteunende minimaregelingen.

Onderwijs

De ingrijpende bezuinigingen in de onderwijsbegroting voor 2025 verminderen de mogelijkheden van scholen om leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte goed te helpen, wat ook de kansengelijkheid en werkdruk van leraren beïnvloedt. Het aantal nieuwkomers in het onderwijs fluctueert, waardoor in 2025 tijdelijk het maximum aantal leerlingen op de Internationale Schakelklas (ISK) werd overschreden. Dankzij de tijdelijke nieuwkomersvoorziening (TNV) konden sommige groepen leerlingen tijdelijk met een aangepast programma worden geholpen, maar sinds het nieuwe schooljaar volgen alle leerlingen weer het volledige onderwijsprogramma.

Daarnaast zet de gemeente met het Gronings leesplan 'Lezen is Goud!' sterk in op het verbeteren van leesvaardigheid en digitale geletterdheid, zoals informatievaardigheden en mediawijsheid. Deze vaardigheden zijn cruciaal om leerlingen beter voor te bereiden op vervolgonderwijs en de moderne maatschappij.

Welzijn, gezondheid, zorg en diversiteit

Er is een passend en op maat gemaakt aanbod van sociaal-culturele accommodaties in buurten, wijken en dorpen, dat aansluit bij de specifieke behoeften van deze gebieden.

Het aanvullend zorg- en welzijnsakkoord (AZWA), waarin afspraken staan tussen zorg- en welzijnsorganisaties en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), is onder voorbehoud door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) getekend. Voor de zomer is al een onderhandelaarsakkoord bereikt.

Er zijn stappen gezet in de doorontwikkeling van het jeugdhulplandschap, waarbij veel partijen zijn geïnformeerd over het Preventiefonds Jeugd. Ook het lokale traject rondom Aanvullende Hulp is voortvarend opgepakt. Daarnaast wordt er intensief samengewerkt aan het duurzaam herstel van Jeugdbescherming Noord.

Verder wordt stevig geïnvesteerd in zorg en ondersteuning voor kwetsbare groepen, via verschillende initiatieven. Hoewel de realisatie van oplossingen soms traag verloopt vanwege beperkte invloed op bredere maatschappelijke trends, werkt de gemeente proactief samen met netwerkpartners om deze kwesties op landelijke niveaus aan te kaarten en te verbeteren.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Sport en bewegen

Het Meerjarenprogramma Sport en Bewegen 2021-2025 loopt op zijn einde. Op dit moment zijn we dan ook druk bezig om samen met onze partners en belanghebbende een nieuw Meerjarenprogramma Sport en Bewegen 2026-2030 te schrijven.

Binnen het beleidsterrein sportieve infrastructuur streven we naar gelijke afspraken voor de (buiten)sportverenigingen. In het uitvoeringsprogramma is veel aandacht uitgegaan naar de afronding van het project NUTS. Hierdoor is het onderdeel actualisatie beheersplannen en gelijke afspraken voor sportverenigingen verschoven en vertraagd. We verwachten het project actualisatie beheersplannen en gelijke afspraken eind 2025 te kunnen starten. De afronding van dit project wordt in 2026 voorzien.

Net zoals vorig jaar zien we veel vraag naar financiële ondersteuning om te kunnen sporten en bewegen. Het aantal volwassenen dat gebruik maakt van het Volwassenenfonds Sport en Cultuur blijft sterk toenemen. De jaarlijks beschikbaar middelen zijn opnieuw onvoldoende. Vanuit de programma's sport en armoede hebben we dit jaar 80.000 euro extra kunnen toevoegen. We verwachten echter dat ook met het toevoegen van deze middelen niet aan alle aanvragen voldaan kan worden.

Cultuur

Cultuur is essentieel voor de economische en maatschappelijke ontwikkeling van Groningen en draagt bij aan de aantrekkelijkheid en vitaliteit van de stad. Het stimuleert innovatie, trekt creatieve talenten aan en versterkt het vestigingsklimaat. Ondanks de financiële kwetsbaarheid van culturele instellingen door inflatie, zet de gemeente in op het versterken van hun bedrijfsmatige gezondheid via het programma Een vitaal Gronings Cultuurveld. Daarnaast wordt geïnvesteerd in jongeren, die cruciaal zijn voor de toekomst van cultuur, door hen te betrekken bij talentontwikkeling, participatie en experiment via initiatieven als het cultuurpijlerschap Jongeren.

Evenementen

Wat betreft evenementen zijn in de afgelopen periode op basis van de Evenementenvisie (oktober 2023) een aantal grote stappen gezet, maar we zijn er nog niet. Het college wil de komende periode zich inzetten voor nog verdere stappen in verduurzaming van evenementen en het onderzoeken naar meer fysieke ruimte voor evenementen, om spreiding over de gemeente te verbeteren.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	prognose resultaat
03 Vitaal en Sociaal	11.689
03.1 Werk en inkomen	9.009
03.2 Onderwijs	146
03.3 Welzijn, gezondheid en zorg	1.951
03.4 Sport en bewegen	699
03.5 Cultuur	-116

Programma 3 laat een verwacht voordelig resultaat zien van € 11,6 miljoen. Dit komt vooral door:

- Schuldhulpverlening (V € 1,4 miljoen). Vacatureruimte en middelen voor uitvoering van projecten die nog niet of ten dele worden ingezet leiden tot een voordelig resultaat. Daarnaast verwachten we lagere opbrengsten van buitengemeenten door beëindiging van dossiers en wordt een deel van het Uitvoeringsplan Schuldhulpverlening 2024-2025 niet volledig ingezet in 2025.
- Buig (V € 4,7 miljoen). Dit is het gevolg van het lager uitvallen van de bijstand uitgaven, maar ook door het stijgen van het aandeel van Groningen in het landelijk macrobudget en het bijstellen van het macrobudget voor nominale compensatie en conjunctuur ontwikkeling.
- Studietoelage (N € 1,4 miljoen). We verwachten meer lasten dan begroot doordat wij een toename verwachten van het aantal verstrekkingen per maand en van het gebruik met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022.
- Loonkostensubsidie (V 1,8 miljoen). Door verhogen van het definitieve macrobudget, achterblijvende lasten en realisatie van basisbanen en afspraken.
- Beschermd wonen (V € 1,6 miljoen). We verwachten lagere zorgkosten. Deze verwachting is gebaseerd op de aanpassing van het aantal cliënten, de groei van het aantal cliënten en de gemiddelde indicatiewaarde.
- WMO (V € 1,2 miljoen). We hebben incidenteel € 0,4 miljoen voordeel uit winstafroming bij een GON-aanbieder. Daarnaast hebben we voordelen bij collectief vervoer en hulpmiddelen door lagere prijs- en volumeontwikkelingen. Bij huishoudelijke hulp is er een nadeel door een hoger aantal cliënten.

- Jeugdzorg (N € 2,9 miljoen): Dit nadeel bestaat onder meer uit tekorten als gevolg van verwachte volumetoename en doorwerking van het tekort in 2024 naar 2025. Hiertegenover staat een voordeel in van € 5,1 miljoen door extra middelen vanuit de voorjaarsnota 2025, naar aanleiding van het rapport van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Financiële toelichting

(bedragen x € 1.000)	VGR2 resultaat
04 Dienstverlening en bestuur	21.577
04.1 Dienstverlening	507
04.2 College, raad, wijkvernieuwing	3.448
04.3 Algemene inkomsten en post onvoorzien	13.104
04.4 Overhead en ondersteuning organisatie	4.518

Op de website van de VGRII vindt u de volledige [voortgangstekst voor Programma 4](#). In de onderstaande tekst gaan we per deelprogramma in op de highlights.

Programma 4 heeft ten opzichte van de begroting een voordelig resultaat van € 21,5 miljoen. Het positieve resultaat komt (vooral) door:

- Treasury: (V € 8,2 miljoen). Bij het opstellen van de begroting 2024 kon nog geen rekening worden gehouden met de rekeningresultaten uit 2023 en 2024. Deze rekeningresultaten leiden in 2025 tot een aanzienlijk voordeel op de financieringsbehoefte en de rentelasten.
- Programma nieuwkomers (V € 2,7 miljoen). De normvergoeding van het Rijk overstijgt de werkelijke lasten. Voordeel komt onder andere door verlenging van een huurovereenkomst, waarbij in eerste instantie van een nieuwe locatie was uitgegaan en een hogere bijdrage voor leefgeld.
- OZB belasting voorgaande jaren (V € 2,2 miljoen).
- Deelneming: (V € 1,2 miljoen): Het in 2025 te ontvangen dividend over de deelneming in Enexis valt hoger uit dan begroot.
- Verzekeringen (V € 1,0 miljoen) Door een lagere aanbesteding vallen de werkelijke premies fors lager uit dan de begrote premies.
- Duurzame inzetbaarheid (VWOW) (V € 1,2 miljoen): In 2023 is een initiatief gestart om een VWOW-regeling uit te werken vanaf 2024. Tot op heden is nog niet zeker of deze regeling uitgevoerd gaat worden. Daarnaast is de kans klein dat het met terugwerkende kracht gebeurt. Daarom verwachten wij het volledige budget als resultaat.
- Gemeentefonds (V € 1,5 miljoen): Door toegenomen ruimte onder het BCF plafond is het aandeel van de gemeente Groningen bijgesteld naar 1,5 miljoen euro bedraagt.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Onzekerheden in de prognose

Deze voortgangsrapportage wordt opgesteld op basis van verwachtingen die we voor 2025 hebben. Soms zijn verwachtingen niet direct in geld uit te drukken, of zit er een bandbreedte in de verwachtingen. De belangrijkste onzekerheden in de prognose laten we in dit onderdeel zien.

Regeling Vervroegde Uittreding

In de CAO 2024 is de RVU opgenomen en is er een voorziening voor gevormd welke in 2024 gedekt werd uit Duurzame inzetbaarheid. Uit de nieuwe CAO onderhandeling blijkt dat deze huidige regeling zal worden afgeschaft per 31-12-2025. Aanvragen RVU kunnen tot 31-12-2025 worden gedaan en lopen dan maximaal door tot 31-12-2028. In de nieuwe CAO is daarnaast opgenomen dat er nieuwe RVU regeling komt voor zware beroepen. Op dit moment is een schatting gemaakt van een benodigde dotatie van 500 duizend euro. De definitieve dotatie wordt aan het einde van het jaar duidelijk.

Opbrengsten producten zakelijke dienstverlening

Door de invoering van een nieuw planning-, rooster- en facturatiesysteem per 1 mei 2025 heeft de facturatie van de zakelijke dienstverlening vertraging opgeleverd. De juistheid en de volledigheid van de opbrengsten is hierdoor niet geheel zeker en kan gedurende het jaar nog afwijken.

Voorziening wachtgelden en pensioenen ex-wethouders (APPA)

Voor de dekking van wachtgeldverplichtingen van voormalig wethouders hebben wij een voorziening getroffen. Ook voor de dekking van pensioenlasten van (oud-)wethouders hebben we een voorziening. De hoogte van de pensioenvoorziening kan pas bepaald worden na het verschijnen van de decembercirculaire, op basis van de op dat moment geldende rentestand. Voor de wachtgeld voorziening is dit afhankelijk van het beroep dat per einde jaar nog op de voorziening wordt gedaan.

Kosten ICT dienstverlening

Op dit moment zijn kosten gebaseerd op geleverde dienstverlening en werkzaamheden van de huidige leverancier. De kosten in het kader van voorbereidende werkzaamheden van de transitie naar nieuwe leveranciers voor het resterende jaar, zijn lastig in te schatten aangezien hier per ingediende aanvraag bij de huidige leverancier afspraken over worden gemaakt.

Doorbelasten nutskosten sportparken

Ook in 2025 berekenen we de nutskosten van het jaar daarvoor door aan verenigingen. Omdat de prijzen van energie enorm zijn gestegen zal deze rekening voor de verenigingen een flinke tegenvaller zijn.